

Bilaga 1. Beskrivning av objekten angivna i Budgeten för Reformutrymmet

1. Gnesta måste ha arealer som står under formellt skydd i naturvårdande syfte. Delvis för att det är rätt att formellt skydda delar av kommunen till förmån för kommande generationer men också för att kommande lagstiftning kommer att kräva det. 30% är siffran som det spekuleras om och nuläget är 1,8%. Troligen kommer kommunens hela innehav av mark/skog behöva avsättas även om många privata ägare också går kraven tillmötes. Ekonomiskt så är det en bra affär då man (nu innan det blir tvingande) kan lösa in marken mot marknadsvärde och i användarreglerna för respektive naturreservat skriver man in vad man vill göra i det (t ex cykla eller springa eller låta hundar träna). När man tittar på andra kommuner har t ex Botkyrka löst in nästa hela sitt skogsinnehav och fått betalt samtidigt som dom kan nyttja skogen som tidigare. All skog som kan tänkas vara av intresse för rekreation borde alltså ombildas till naturreservat skyndsamt. Det är inget fel på hur vi förvaltar skogen idag men det här sättet är mer inkomstbringande och gör att vi får "fler kryss i rutorna" än idag.
2. Successionsträd är träd som skall ersätta befintliga träd och borgar för att man kan få en ordnad förvaltning av träden i tätorten. Det nyliga exemplet på att man borde ordnat förvaltningen på detta sätt är pendlarparkeringen mittemot KorvKurres där det nu kommer att saknas skugga, bullerdämpning, biodiversitet och skydd mot skyfall i minst 30 år eftersom det inte finns något träd som tar över funktionen som det nyligen fällda trädet hade. Utan plan och succession så riskerar vi att stå utan träd under lång tid ifall. Parker blir extra tråkiga utan träd och risken att befintliga, träd far illa eller drabbas av sjukdomar öka i takt med att medeltemperaturen ökar. Den bästa tiden att plantera ett träd är för 30år sedan och den näst bästa tiden att plantera träd är idag.
3. Valfri åtgärd i Frösjön innebär att avsätta medel skall användas till en riktig, valfri åtgärd som klimatstrategen bestämmer (förutom åtgärden att skrämma fåglar som det redan finns 50tkr avsatt för). Syftet är att faktiskt kunna åstadkomma en förbättring eller att kunna utesluta någon källa till försämringen av vattenkvaliteten. Det finns färdiga utredningar och förslag på åtgärder. Kommunen har krav på sig via Vattendirektivet att dess vatten inte får försämrats. Nyligen har framkommit att Storsjön och Avlasjön tillhör Sveriges mest övergödda sjöar vilket känns som dålig reklam och inte i enlighet med inriktningsmålet En attraktiv kommun.
4. En plan för blå och grön infrastruktur är en grundläggande del av samhällsplaneringen som måste tas hänsyn till vid övrig planering. Utan denna plan så riskerar vi att genomföra irreversibla åtgärder och förlora stora ekonomiska fördelar. Planen är del av översiktsplanen och arbete som görs nu kommer att kunna införlivas i översiktsplanen när den uppdaterad. Då centrumplanen inte verka kunna vänta in uppdateringen av översiktsplanen så behöver detta underlag också göras i "förtid". Själva planen är ett sätt att beskriva hur vatten och grönska, på det sätt som bäst gynnar samhället, skall disponeras och hur mycket av detta som behövs för att t ex undvika översvämningar eller osunda temperaturer.

5. Klimatanpassning (Skred) på Storgatan invid Lillsjön innebär att man förstärker sluttningen mot Lillsjön med t ex sten och fyllnadsmassor. Att inte lerjord beter sig som man trott har visat sig på senare tid med allvarliga konsekvenser och störningar. Gnesta har relativt mycket lerjord som kan anta vätskeliknande form när den mätts av vatten. Enligt MSB-kartering så är detta en av de platser i Gnesta som är i risk. Rätt utförd (med hålor på frostfritt djup) så fungerar detta skredskydd även som en faunadepå för groddjur. Här finns även risk för stranderosion som kan åtgärdas med trädplantering i strandlinjen.
6. I enlighet med två motioner så innebär denna åtgärd att Miljözon1 införs på Storgatan mellan Mariefredsvägen och Tingshusgatan med uppsåtet att de sämsta lastbilarna som rullar på våra vägar ska ta en omväg runt vårt centrum. Samtidigt så bygger man nya övergångsställen på denna vägsträckning för att förbättra konnektiviteten mellan parkeringsplatser och handelsplatser. Tillgängligheten ökar även då man idag inte kan stappla eller åka rullstol mellan affärer och parkeringsplatser (korsa Storgatan) utan att göra omvägar. Trafiksäkerheten ökas då fler övergångsställen hamnar där gångtrafikanterna defacto korsar vägen. Centrum blir mer attraktivt. Stor påverkan till låg kostnad.
7. Beläggningsprogrammet verkar skrivet som asfalt för bilar. Beläggning är också t ex grus, sten och kullersten. Beläggning är till för alla trafikanter. Enligt likarättsprincipen så ska nu cykelvägar (och gångvägar) och andra beläggningar skrivas in i beläggningsprogrammet. Vi utmanar dagens norm att och menar att beläggningsprogrammet t ex skulle användas för att utvärdera vilken beläggning som gör mest nytta och det troliga är att andra beläggningar än asfalt kommer att behövas i tätorterna t ex på parkeringsplatser eller där det så bedöms vara lämpligt. Genomsläpplighet, buller och förmåga att bevara värme eller avge kyla kommer att få stor betydelse i tätorterna varefter förutsättningarna förändras gradvis och oundvikligen.
8. Pendlarparkeringen skall förbättras för att se till att den möter kraven som ställs idag och för att ge de som bor utanför tätorterna möjlighet att arbetspendla. En Parkeringsutredning är gjord och vi menar då att det är dags för åtgärder. Vi tror t ex att laddboxar, slugare parkeringsrutor och carportliknande strukturer som kan användas antingen för energiproduktion, biodiversitet eller dagvattenhantering är föreslagna i utredningen och vill därför anslå medel till detta. Idag bidrar inte pendlarparkeringen varken med ekosystemtjänster eller bättre finanser vilket är ett dåligt nyttjande och en dålig affär.
9. En engångssumma för att ändra bygglovet till allmän byggnad beräknas kosta 5000kr. Om man sen ordnar insidan så att det går att vistas där säkert så öppnar man för möjligheter som inte finns idag. Ifall Vattentornets vänner slipper betala för tillfälliga bygglov så kommer ett Upplåtelseavtal med dem kunna tecknas och Vattentornet blir en tillgång istället för en kostnad.

10. En ambition och förmåga att ha en plogad isbana "utanför" tågstationen skulle onekligen bidra till bilden av en Attraktiv kommun. Förvaltningens svar på en motion i ärendet verkade problematisera istället för att se möjligheter. Vi förstår att detta på grund av vädret inte kan bli av varje år men vi förstår också att den gång som banan blir plogad så kommer många vilja nyttja den och den kommer att vara ett inslag i stadsbilden som vi kan bli kända för.
11. Viljan att hela kommunen ska leva och likarättsprincipen gör att vi anslår pengar för att fritidsgården Chill, systematiskt, skall genomföra aktiviteter i alla kommunens tätorter. Filmvisning i Laxne, pingisturneringen i Welandersborg och strandhäng vid Naten är alla exempel som kan genomföras i lokaler eller på platser som kommunen redan stödjer i olika former. Transportmöjligheter är det som kanske behöver tillföras annars så kommer Chill och ungdomarna att komma på aktiviteter som passar sig bättre utlokaliserat.
12. Gnestas kulturliv är unikt och en källa till intäkter, hotellnätter och restaurangbesök. För att behålla försprånget och utöka det behövs en kulturstrategi med tillhörande budgetmedel. Att ha långsiktiga och hållbara planer borgar för god ekonomi i detta och gör kommunen än mer Attraktiv både för kulturutövare och kulturanvändare.
13. Funktionen Fältarbetare saknas idag. Att ha intermittent nattvandrande föreningar är bra men det kan inte vara fundamentet eller det enda verktyget för kommunens förebyggande och uppsökande arbete. 1,5 miljoner avsätts för två fältarbetare. Ifall dom förhindrar två glaskrossnings incidenter under ett år så är Fältarbetarna självfinansierande bara gällande minskade kostnader för skadegörelse.
14. Barn- och utbildningsförvaltningens ekonomiska ram minskas med 1,6 miljoner enligt förvaltningens äskanden och förslaget från styret är detsamma. Vi väljer att skjuta till 1,6 miljoner så att förra årets ekonomiska ram bibehålls och antar att ifall man har samma pengar fast färre barn så kan barngrupperna bli mindre eller så kan den relativ lärartäthet öka.
15. Kvalitativ mat som handlas lokalt och är ekologisk är viktigt för hållbarhet och resiliens. Genom att skjuta till 1 miljon kronor utöver äskad ram så hoppas vi att kostnadsökningarna på livsmedel blir lite mindre kännbara. Kostenhetens totala kostnader är ca 30 miljoner så det blir bara en "förbättring" på ca 3%.
16. Vi tar arbetssökandet på allvar och anser att en ökning till 30tim av förskoletimmarna som erbjuds arbetssökande närmar sig en verklighet där man som arbetssökande ska anses att ha som jobb att just söka jobb. Kostnaderna för detta i tider av minskat antal barn blir marginell.
17. En ödehusinventering har fler värden där ett är hygieniska skäl då vi inte vill ha nedgångna ruckel ståendes som minskar attraktiviteten för kommunen. Andra värden är att stärka landsbygden genom att visa intresse och kanske kunna facilitera för nya medborgare och att minska slöseriet vilket ödehus ändå måste anses vara.

18. Medborgarbudgetar är ett beprövat sätt att engagera medborgare i det demokratiska samtalet och processen. Vi tänker oss en medborgarbudgetprocess i var och en av de fyra tätorterna i kommunen som skall leda till medborgardrivna investeringar om 500tkr per tätort. Statuter och villkor måste bestämmas och någon måste sköta om processerna och moderera samtalen på möten som skall göra att man kommer fram till vad som investeringarna ska innefatta.
19. Ett tillskott i föreningsstöd har vi valt att ta med i budgeten för 2025 eftersom när det går bra för kommunen så är det rätt att kommunen blir generös mot eldsjälarna som arbetar i kommunens föreningar.
20. Som ansvarstagande parti väljer vi att ha en pott för oförutsedda händelser. Potten kunde varit större men som ansvarstagande parti så måste vi också visa korten och prissätta vår politik så att det framgår tydligt vad vi vill göra och vad vi står för. Därför har vi låtit använda den största delen av reformutrymmet till just reformer.